

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI

Giáo trình KỸ THUẬT MẠCH ĐIỆN TỬ

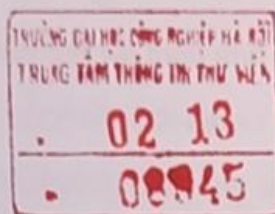
NHÀ XUẤT BẢN THỐNG KÊ

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI

Nguyễn Thanh Hà (Chủ biên)
Lê Văn Thái

Giáo trình KỸ THUẬT MẠCH ĐIỆN TỬ

NHÀ XUẤT BẢN THỐNG KÊ - 2022

LỜI NÓI ĐẦU

Có thể nói, chưa có một lĩnh vực công nghệ nào mà có sự phát triển bùng nổ như công nghệ điện tử, từ kỷ nguyên của đèn điện tử chân không được ứng dụng trong các lĩnh vực như: truyền thông, đo lường, điều khiển, tính toán... cho tới kỷ nguyên của chất bán dẫn, đầu tiên là các linh kiện như tranzitor, sau đó là các vi mạch tổ hợp IC mà trong đó chứa hàng triệu tranzitor, đã tạo ra các thiết bị để xử lý âm thanh, hình ảnh và dữ liệu... được sử dụng trong mọi mặt của đời sống, từ các hệ thống điện tử trong công nghiệp, hàng không, y tế, truyền thông... Vì vậy, để đáp ứng nhu cầu học tập và nghiên cứu cho các sinh viên hệ cao đẳng ngành Điện tử công nghiệp, Công nghệ kỹ thuật điện tử truyền thông, ngoài ra còn là tài liệu tham khảo bổ ích cho sinh viên hệ đại học và các ngành kỹ thuật khác trong lĩnh vực mạch điện tử, tập thể tác giả đã biên soạn cuốn giáo trình "**Kỹ thuật mạch điện tử**" gồm 5 chương:

Chương 1: Khuếch đại tín hiệu nhỏ

Chương 2: Ghép tầng khuếch đại và một số mạch khuếch đại đặc biệt

Chương 3: Mạch khuếch đại công suất

Chương 4: Mạch khuếch đại thuật toán

Chương 5: Nguồn điện một chiều

Với nội dung cô đọng, dễ hiểu, không đi sâu vào các vấn đề lý thuyết phức tạp, mỗi chương đều có rất nhiều ví dụ minh họa, cùng với phương pháp trình bày, giải thích, chứng minh dựa trên những tính chất, định lý cơ bản về mạch điện, giáo trình chắc chắn sẽ là tài liệu học tập, nghiên cứu bổ ích.

Tập thể tác giả xin chân thành cảm ơn các đồng nghiệp của Trung tâm Việt - Nhật, Khoa Điện tử, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội đã đóng góp những ý kiến trong quá trình biên soạn giáo trình.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng trong quá trình biên soạn, giáo trình không tránh khỏi những thiếu sót, rất mong tiếp tục nhận được những ý kiến đóng góp của bạn đọc để lần tái bản sau được hoàn thiện hơn.

Mọi góp ý xin gửi về: Trung tâm Việt - Nhật, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội, Số 298 đường Cầu Diễn, quận Bắc Từ Liêm, Hà Nội.

TẬP THẺ TÁC GIẢ

MỤC LỤC

Lời nói đầu	3
Chương 1. KHUẾCH ĐẠI TÍN HIỆU NHỎ	9
1.1. Khái niệm.....	9
1.1.1. Các thông số mạch khuếch đại	9
1.1.2. Khuếch đại tuyến tính.....	11
1.2. Khuếch đại tín hiệu nhỏ dùng BJT	15
1.2.1. Các phương pháp cấp nguồn cho BJT.....	15
1.2.2. Sơ đồ tương đương của BJT.....	42
1.2.3. Các phương pháp mắc mạch	47
1.3. Khuếch đại tín hiệu nhỏ dùng FET	64
1.3.1. Các đặc tính của FET	64
1.3.2. Cấp nguồn cho FET.....	83
1.3.3. Sơ đồ tương đương của FET	101
1.3.4. Các phương pháp mắc mạch cho FET.....	103
<i>Tổng kết chương 1 .....</i>	<i>125</i>
1.4. Câu hỏi và bài tập.....	129
Chương 2. GHÉP TẦNG KHUẾCH ĐẠI VÀ MỘT SỐ MẠCH KHUẾCH ĐẠI ĐẶC BIỆT	139
2.1. Ghép tầng khuếch đại.....	139
2.1.1. Giới thiệu chung	139
2.1.2. Mạch ghép tầng RC	140
2.1.3. Mạch ghép tầng trực tiếp.....	143
2.2. Mạch khuếch đại vi sai.....	144
2.2.1. Nguyên tắc hoạt động cơ bản của mạch khuếch đại vi sai ..	144
2.2.2. Các phương pháp cấu hình tín hiệu vào	147
2.2.3. Tỷ số nén đồng pha.....	155

2.3. Mạch Cascode	155
2.4. Mạch Darlington.....	158
2.4.1. Mạch Darlington dùng tranzitor cùng loại	158
2.4.2. Mạch Darlington bù.....	160
2.5. Đáp ứng tần số.....	161
2.5.1. Khái niệm	161
2.5.2. Đáp ứng của mạch khuếch đại tại phạm vi tần số thấp	169
2.5.3. Đáp ứng của mạch khuếch đại tại phạm vi tần số cao.....	181
2.5.4. Dải thông	189
2.5.5. Đáp ứng tần số của bộ khuếch đại (nhiều tầng khuếch đại)	189
Tổng kết chương 2.....	191
2.6. Câu hỏi và bài tập.....	192
Chương 3. MẠCH KHUẾCH ĐẠI CÔNG SUẤT	197
3.1. Khái niệm	197
3.2. Mạch công suất chế độ A	198
3.2.1. Khái niệm	198
3.2.2. Mạch khuếch đại công suất chế độ A.....	202
3.3. Mạch công suất chế độ B, AB.....	205
3.3.1. Khái niệm	205
3.3.2. Mạch khuếch đại công suất làm việc ở chế độ B	206
3.3.3. Mạch khuếch đại công suất làm việc ở chế độ AB	209
3.3.4. Hiệu suất.....	217
3.4. Mạch công suất chế độ D	219
3.4.1. Khái niệm	219
3.4.2. Cấu hình và nguyên lý hoạt động	220
3.4.3. Hiệu suất.....	237
Tổng kết chương 3.....	238
3.5. Câu hỏi và bài tập.....	240

Chương 4. MẠCH KHUẾCH ĐẠI THUẬT TOÁN	243
4.1. Khái niệm về khuếch đại thuật toán Op-amp	243
4.1.1. Các đặc tính của bộ khuếch đại thuật toán	243
4.1.2. Các chế độ tín hiệu vào	246
4.1.3. Các thông số của bộ khuếch đại thuật toán Op-amp	249
4.1.4. Hồi tiếp âm	255
4.2. Mạch khuếch đại thuận - khuếch đại đảo	256
4.2.1. Mạch khuếch đại thuận	256
4.2.2. Mạch khuếch đại đảo	260
4.3. Ảnh hưởng của hồi tiếp âm tới bộ khuếch đại thuật toán	264
4.3.1. Ảnh hưởng của hồi tiếp âm tới trở kháng vào	264
4.3.2. Ảnh hưởng của hồi tiếp âm tới trở kháng ra	266
4.4. Dòng điện lệch không và điện áp lệch không	268
4.4.1. Ảnh hưởng của dòng điện lệch không và điện áp lệch không	268
4.4.2. Bù dòng điện lệch không và điện áp lệch không	271
4.5. Mạch cộng - trừ	273
4.5.1. Mạch cộng	273
4.5.2. Mạch trừ	285
4.6. Mạch vi-tích phân	286
4.6.1. Khái niệm	286
4.6.2. Mạch tích phân	287
4.6.3. Mạch vi phân	291
4.7. Mạch so sánh	293
4.7.1. Khái niệm	293
4.7.2. Mạch so sánh mức không	294
4.7.3. Mạch so sánh mức khác không	295

4.7.3. Mạch so sánh hồi tiếp dương (Schmitt trigger).....	296
4.7.4. Ứng dụng bộ so sánh làm mạch chuyển đổi A/D.....	298
4.8. Mạch dao động.....	302
4.8.1. Khái niệm chung.....	302
4.8.2. Điều kiện sinh ra dao động.....	303
4.8.3. Mạch dao động cầu Wien.....	306
4.8.4. Mạch dao động dịch pha.....	312
4.9. Đáp ứng tần số và góc lệch pha.....	313
4.9.1. Bộ khuếch đại thuật toán không có hồi tiếp.....	313
4.9.2. Bộ khuếch đại thuật toán có hồi tiếp.....	316
Tổng kết chương 4.....	318
4.10. Câu hỏi và bài tập.....	321
Chương 5. NGUỒN ĐIỆN MỘT CHIỀU.....	327
5.1. Giới thiệu chung.....	327
5.1.1. Chức năng của nguồn điện một chiều.....	327
5.1.2. Sơ đồ khối của nguồn điện một chiều.....	327
5.2. Mạch chỉnh lưu và mạch lọc.....	328
5.2.1. Mạch chỉnh lưu.....	328
5.2.2. Mạch lọc.....	337
5.3. Mạch ổn áp.....	341
5.3.1. Khái niệm.....	341
5.3.1. Mạch ổn áp tuyến tính.....	342
5.3.2. Mạch ổn áp xung.....	351
Tổng kết chương 5.....	357
5.4. Câu hỏi và bài tập.....	359
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	362

Chương 1

KHUẾCH ĐẠI TÍN HIỆU NHỎ

Mục tiêu chương: Sau khi học xong chương này, sinh viên có thể trình bày được các phương pháp cấp nguồn, các phương pháp mắc mạch, sơ đồ tương đương của tranzitor lưỡng cực BJT, tranzitor trường FET.

1.1. KHÁI NIỆM

1.1.1. Các thông số mạch khuếch đại

Mạch điện tử làm việc ở chế độ khuếch đại (hay mạch khuếch đại) với mục đích làm gia tăng mức năng lượng tín hiệu điện theo yêu cầu, được đặc trưng bởi các thông số: điện áp, dòng điện hoặc công suất, giá trị gia tăng này được gọi là độ lợi của mạch khuếch đại. Tùy thuộc vào đặc điểm, phạm vi ứng dụng của mạch khuếch đại mà có được phương pháp xác định sự gia tăng mức năng lượng tương ứng là rất quan trọng, ví dụ: với mạch khuếch đại trong máy hiện sóng thì hệ số khuếch đại điện áp là rất quan trọng bởi vì cả đầu vào và đầu ra của máy hiện sóng đều có mức trở kháng cao, nhưng các mạch khuếch đại lắp trong hệ thống điện thoại có công suất tín hiệu đầu vào nhỏ, nhưng phải tạo ra một công suất tín hiệu phù hợp với đường truyền có trở kháng dây dẫn theo qui định. Như vậy ta có thể định nghĩa hệ số khuếch đại là tỷ số giữa năng lượng của tín hiệu đầu ra và năng lượng của tín hiệu đầu vào, tỷ số này luôn lớn hơn 1.

Mạch khuếch đại là một mạch điện tử mà tín hiệu điện ở đầu ra lớn gấp K lần tín hiệu điện ở đầu vào và hình dạng tín hiệu điện ở đầu ra giống hệt dạng của tín hiệu điện ở đầu vào. Tín hiệu được đặc trưng bởi thông số dòng điện I hoặc điện áp V.

Giáo trình

KỸ THUẬT MẠCH ĐIỆN TỬ

Bạn đọc được phục vụ tài liệu tại:
Trung tâm Thông tin Thư viện
Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội

Tại TP. Hà Nội:

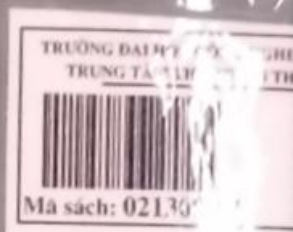
Cơ sở 1: Phường Minh Khai, Q. Bắc Từ Liêm

Cơ sở 2: Phường Tây Tựu, Q. Bắc Từ Liêm

Tại Hà Nam:

Cơ sở 3: Phường Lê Hồng Phong, thành phố Phủ Lý

Website: www.hau.edu.vn

Giá: 72.000đ